Súd:	Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka:	18C/45/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu:	6125414518
Dátum vydania rozhodnutia:	01. 09. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Miroslava Hudecová
ECLI:	ECLI:SK:OSBB:2026:6125414518.5

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v konaní pred sudkyňou JUDr. Miroslavou Hudecovou, v spore žalobcu: A. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. XXXX/X, XXX XX D., v konaní zast.: JUDr. Ján Bartánus, advokát, so sídlom K. E. F. X, XXX XX D., IČO: 48 411 884, proti žalovanej: Slovenská republika, v mene ktorej koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, so sídlom Štúrova 2, 811 02 Bratislava – mestská časť Staré Mesto, IČO: 00 166 481, o náhradu nemajetkovej ujmy, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy v sume 600,00 eur v lehote 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

II. Súd žalobu vo zvyšnej časti zamieta.
III. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 % z priznanej sumy náhrady nemajetkovej ujmy v lehote 15 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o určení výšky náhrady trov konania žalobcu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou, doručenou súdu dňa 24. 10. 2025, domáha, aby súd žalovanú zaviazal zaplatiť mu sumu 1 100,00 eur a nahradiť mu trovy konania na tom skutkovom základe, že vyšetrovateľ OR PZ Banská Bystrica začal trestné stíhanie a uznesením ČVS: ORP-444/3-VYS-BB-2019 zo dňa 01. 04. 2020 vzniesol žalobcovi obvinenie pre skutok, ktorým mal žalobca spáchať zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. c/ Trestného zákona s poukazom na § 138 ods. 1 písm. j) Trestného zákona. Proti uzneseniu o vznesení obvinenia podal žalobca sťažnosť, ktorá bola uznesením Okresnej prokuratúry v Banskej Bystrici sp. zn. 3Pv 128/20/6601 zo dňa 20. 04. 2020 zamietnutá. Žalobca ďalej poukázal, že dňa 08. 10. 2020 bol povinný vydať mobilný telefón Samsung Galaxy A71, ktorý mu bol odovzdaný po oslobodení spod obžaloby. V zmysle rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 7T/3/2021 zo dňa 08. 06. 2021 bol klient spod obžaloby oslobodený podľa § 285 písm. c/ Trestného poriadku, pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný. Krajský súd v Banskej Bystrici na verejnom zasadnutí konanom dňa 06. 04. 2022, sp. zn. 3To/96/2021, rozhodol podľa § 319 Trestného poriadku tak, že zamietol odvolanie prokurátora. Žalobcovi vznikla v dôsledku trestného stíhania nemajetková ujma tým, že po vznesení obvinenia za trestnú činnosť nastali u neho dopady trestného stíhania na osobu obvineného, konštatované rozhodovacou činnosťou súdov: dostavovanie sa na úkony, hrozba trestu, právna neistota ohľadom výsledku trestného stíhania, prirodzené odsúdenie zo strany spoločnosti spojené s vedením trestného stíhania. Navyše vydaním mobilného telefónu, ktorý používal, vo vlastníctve jeho priateľky, a v ktorom bol uložený súkromný obsah, OČTK došlo aj k ohrozeniu jeho práva na súkromie. Žalobca tak dlhodobo prežíval stres a obavy z dôvodu, že mu bolo v dôsledku postupov OČTK zasiahnuté do súkromia. Nezákonné trestné stíhanie, v dôsledku ktorého žiada o náhradu vzniknutej nemajetkovej ujmy, výrazne zasiahlo aj do jeho mena, cti, dôstojnosti, ako aj súkromného a rodinného života. Narušilo mu teda osobný aj spoločenský život. Bola narušená aj dôvera medzi ním a jeho priateľkou. Preto iba konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením. Okolie ho teraz vníma ako páchateľa trestnej činnosti. Preto sa domáha primeraného

zadosťučinenia v peniazoch za trestné stíhanie jeho osoby trvajúce 2 roky v dôsledku vydania uznesenia o vznesení obvinenia. Uviedol, že Najvyšší súd SR konštatoval: „každé trestné stíhanie negatívne ovplyvňuje spoločenský, pracovný a osobný život stíhaného, a to bez ohľadu na jeho výsledok, teda aj je spôsobilé bez ďalšieho vyvolať vznik nemajetkovej ujmy najmä v takom prípade, ak sa preukáže, že bolo od začiatku nezákonné“. Preto nemajetkovú ujmu za nezákonné vedené trestné stíhanie nie je potrebné vždy náležite preukázať, pretože už samotné nezákonné trestné stíhanie je determinantom, ktoré nemajetkovú ujmu bez pochýb zapríčiňuje a spôsobuje. Trestné stíhanie – vznesenie obvinenia, bolo príčinou nemajetkovej ujmy žalobcu. Nebyť trestného stíhania, nebol by okolím vnímaný ako páchateľ trestnej činnosti, neutrpela by jeho dôstojnosť, nebol by v strese z hrozby trestu, právnej neistoty ohľadom výsledku trestného stíhania a z ohrozenia práva na súkromie a rodinný život. Žalobca dňa 06. 10. 2024 požiadal žalovanú v súlade s § 15 zákona č. 514/2003 Z. z. o prerokovanie nároku, keď sa domáhal náhrady škody a nemajetkovej ujmy v celkovej výške 4 391,40 eur (3 291,40 eur + 1 100,00 eur). Žalovaná mu priznala nárok na náhradu škody v časti, keď dňa 15. 10. 2025 doručila oznámenie o výsledku prerokovania, avšak nepriznala mu žiadnu nemajetkovú ujmu z dôvodu jej nepreukázania. S týmito závermi sa nestotožňuje, pričom v tejto súvislosti poukázal na uznesenia NS SR sp. zn. 4Cdo/125/2019 zo dňa 27. 08. 2019 a sp. zn. 9Cdo/65/2020 zo dňa 29. 09. 2020.

2. Žalobca k žalobe pripojil listinné dôkazy, a to rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 7T/3/2021 (č. l. 7-12 súdneho spisu), uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 3To/96/2021 (č. l. 13-16 súdneho spisu), uznesenie Okresného riaditeľstva PZ v Banskej Bystrici zo dňa 01. 04. 2020 (č. l. 17-20 súdneho spisu), uznesenie Okresnej prokuratúry Banská Bystrica zo dňa 20. 04. 2020 (č. l. 21-23 súdneho spisu), vyrozumenie Generálnej prokuratúry SR o čiastočnom uznaní nároku zo dňa 15. 10. 2025 (č. l. 24-25 súdneho spisu), žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 04. 04. 2025 (č. l. 26 súdneho spisu). Zároveň v konaní navrhol vykonať svoj výsluch a výsluch svedka – jeho priateľky G. H..

3. Žalobca ako listinný dôkaz uviedol aj faktúru, vyčíslenie trov, daňový doklad z elektronickej pokladnice prevádzkovanej Finančným riaditeľstvom SR, tieto listinné dôkazy však súdu nepredložil a na pojednávaní prostredníctvom právneho zástupcu uviedol, že na vykonaní týchto dôkazov netrvá. Súd preto dokazovanie uvedenými listinnými dôkazmi nevykonal. Zároveň však súd pre úplnosť veci dopĺňa, že vykonanie takéhoto dokazovania by bolo aj nadbytočné a nehospodárne, nakoľko predmetom tohto konania nie je náhrada (majetkovej) škody, ale náhrada nemajetkovej ujmy.

4. Žalovaná vo vyjadrení k žalobe, doručenom súdu dňa 19. 12. 2025, uviedla, že v podanej žalobe absentuje riadna a jednoznačná identifikácia rozhodnutia, ktoré má zakladať titul náhrady škody za nezákonné rozhodnutie orgánu verejnej moci. Ďalej má za to, že žalobca vznik nemajetkovej ujmy nepreukázal, resp. jednotlivé v žalobe opísané tvrdenia, a ani príčinnú súvislosť medzi touto ujmou a trestným stíhaním. Navyše sú jeho tvrdenia len vo forme všeobecných konštatovaní a záverov bez uvádzania konkrétnych skutočností, na základe ktorých by bolo možné zistiť a objektivizovať, v čom mala táto nemajetková ujma spočívať, v akej intenzite. Žalobcom uplatnený nárok považuje za sporný a nepreukázaný. Vo vzťahu k jeho tvrdeniam, že bolo zasiahnuté do jeho práva na súkromie vydaním mobilného telefónu OČTK, v ktorom mal byť uložený súkromný obsah, ktorý nemal s trestným stíhaním nič spoločné, uviedol, že žalobca žiadnym spôsobom neuviedol, že reálne došlo k akémukoľvek zneužitiu tohto súkromného obsahu OČTK a žiadnym spôsobom nekonkretizoval, ako mal byť tento súkromný obsah použitý a preto je toto tvrdenie nepreukázané. V rovine relevantným dôkazom nepodložených a všeobecných tvrdení sú aj vyjadrenia žalobcu o negatívnom dopade trestného stíhania na jeho psychiku. Žalobca neuviedol ani žiadne relevantné skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyvodiť vzniknutú ujmu v jeho súkromnom živote (rodinnom či pracovnom). V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že nemajetková ujma musí mať určitú intenzitu a musí znamenať zmenu v osobnom, profesionálnom a rodinnom živote poškodeného po nastaní skutočnosti, ktorá ju spôsobila, pričom dôležitým aspektom je vyhodnotenie závažnosti následkov, ktoré poškodenému vznikli v súvislosti s nezákonným rozhodnutím. Nie je zrejmé ani, akým spôsobom žalobca dospel k uplatnenej výške nemajetkovej ujmy. Poukázala aj na neexistenciu, resp. nepreukázanie priamej príčinnej súvislosti medzi nejednoznačne označeným rozhodnutím/titulom a nemajetkovou ujmou, ktorá žalobcovi mala vzniknúť. S ohľadom na vyššie uvedené žalovaná navrhla, aby súd v celom rozsahu žalobu zamietol.

5. Žalobca v replike, doručenej súdu dňa 09. 02. 2026, poprel tvrdenie žalovanej o nejednoznačnej identifikácii rozhodnutia a uviedol, že už v prvej časti žaloby označil nezákonné rozhodnutie, voči

ktorému podal sťažnosť. Vo vzťahu k vyjadreniu žalovanej k vydaniu mobilného telefónu a k použitiu jeho obsahu uviedol, že na to, aby mu bola spôsobená nemajetková ujma, nemuselo dôjsť k zneužitiu súkromného obsahu, úplne postačovala obava, že obsah mobilného telefónu bude zneužitý, resp. sa s ním nezákonne oboznámia iné osoby, hoci aj OČTK. Bez ohľadu na to, či bol tento obsah mobilného telefónu zneužitý, po odovzdaní mobilného telefónu bol narušený vzťah s priateľkou žalobcu G. H.. Poprel tiež tvrdenia žalovanej, že všetky skutočnosti, ktorými odôvodňuje vznik nemajetkovej ujmy, zostávajú len v rovine jeho subjektívnych tvrdení a zopakoval tvrdenia, uvedené v žalobnom návrhu.

6. Žalovaná v duplike, doručenej súdu dňa 23. 02. 2026, uviedla, že zotrváva na podanom vyjadrení a doplnila, že pri posudzovaní žalobcom prezentovanej nemajetkovej ujmy, ktorá mu mala vzniknúť nezákonným rozhodnutím – uznesením o vznesení obvinenia, nie je možné prihliadať na jeho tvrdenie o zásahu do jeho práva na súkromie v súvislosti s procesným úkonom, a to vydaním mobilného telefónu OČTK, v ktorom mal mať uložený súkromný obsah. Pokiaľ má žalobca za to, že jednotlivé úkony v prípravnom konaní boli vykonávané v rozpore so zákonom, v dôsledku čoho mu bola spôsobená škoda, mal sa domáhať náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom.

7. Na pojednávaní právny zástupca žalobcu uviedol, že sa pridržiava doterajších písomných vyjadrení. Má za to, že pokiaľ ide o vznik nemajetkovej ujmy, popisovanej žalobcom, spočívala v tom, že bolo vznesené obvinenie voči jeho osobe. U neho nastali následky, ako sú stres v súvislosti s dostavovaním sa na úkony, právna neistota v súvislosti s výsledkom trestného konania, prirodzené odsúdenie zo strany spoločnosti, v tomto prípade jeho priateľky, keď mal byť vnímaný ako páchateľ trestnej činnosti. Malo byť zasiahnuté do jeho mena, cti a dôstojnosti, ako aj do jeho súkromného a rodinného života, keďže bola narušená aj dôvera medzi ním a priateľkou. Z vykonaného dokazovania, najmä z výsluchu žalobcu a jeho priateľky, má za to, že tieto skutkové tvrdenia boli preukázané, pričom je tu zrejmá aj príčinná súvislosť medzi nezákonným uznesením o vznesení obvinenia žalobcovi a touto nemajetkovou ujmou. V konaní o náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 17 ods. 2 zákona o zodpovednosti za škodu platí, že nie je možné uvaliť na žalobcu nesplniteľné dôkazné bremeno a učiniť tak aj jeho ústavou zakotvené právo na náhradu škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej pri výkone verejnej moci iluzórnym a preto v situácii, ak žalobca nie je schopný presne tvrdiť a preukázať výšku škody, resp. nemajetkovej ujmy, čo bol v podstate aj tento prípad, pokiaľ ide o nemajetkovú ujmu, ale aspoň preukáže, že mu takáto škoda, resp. nemajetková ujma, vznikla tým, že ak uvedie, tak ako uviedol žalobca skutkové tvrdenia, preukáže aspoň základ škody, resp. nemajetkovej ujmy, tak má za to, že súd potom nemôže rozhodnúť, že mu z tohto dôvodu náhradu nemajetkovej ujmy neprizná, tak ako by to bolo v inom konaní medzi dvoma súkromnoprávnymi osobami. V tomto konaní o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci musí súd určiť výšku škody, resp. nemajetkovej ujmy podľa svojho spravodlivého uváženia a na základe zistených okolností konkrétneho prípadu. V tejto súvislosti odkázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/125/2019 zo dňa 27. 08. 2019, na nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 1430/2013 zo dňa 24. 07. 2014, pričom platí, že každé trestné stíhanie negatívne ovplyvňuje spoločenský, pracovný a osobný život stíhaného, a to bez ohľadu na jeho výsledok a teda je spôsobilé bez ďalšieho vyvolať vznik nemajetkovej ujmy, najmä v takom prípade, ak sa ukáže, že bolo od začiatku nezákonné, tak ako je to uvedené aj v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/125/2019. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby súd žalobe vyhovel v celom rozsahu.

8. Žalovaná na pojednávaní rovnako uviedla, že sa pridržiava svojich skorších vyjadrení. Žalobca vznik nemajetkovej ujmy od počiatku odôvodňuje tým, že vedenie trestného stíhania v trvaní dvoch rokov hlboko zasiahlo do jeho mena, cti, dôstojnosti ako aj súkromného, rodinného života. Má za to, že aj po vykonanom dokazovaní žalobca nepreukázal vznik nemajetkovej ujmy, resp. jednotlivé vyššie opísané tvrdenia, a ani príčinnú súvislosť medzi touto ujmou a ním označeným nezákonným rozhodnutím. Všetky tvrdenia, ktorými žalobca odôvodňoval vznik nemajetkovej ujmy, zostali aj po vykonanom dokazovaní len v rovine jeho subjektívnych tvrdení, ktoré nie sú podložené žiadnym objektívnym dôkazom, bez uvádzania konkrétnych skutočností. Čo sa týka výšky 1 100,00 eur, ktorú si uplatnil žalobca titulom nemajetkovej ujmy, žalovanej nie je známe, na základe akého výpočtu dospel k výške takejto náhrady nemajetkovej ujmy. Poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Ncdo/15/2012 zo dňa 30. 09. 2013, v ktorom Najvyšší súd konštatoval, že určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy nie je záležitosťou voľnej úvahy, ktorá by nepodliehala žiadnemu hodnoteniu a jej základom je práve zistenie skutkových okolností, ktoré súdu umožnia úvahu na určitom kvalitatívnom posúdení základných súvislostí, čo v tomto prípade ani po vykonanom dokazovaní nebolo preukázané. Čo sa týka dosť rozsiahlej argumentácie ohľadom mobilného telefónu a nejakých zásahov

zo strany orgánov činných v trestnom konaní, žalovaná má za to, že pokiaľ žalobca poukázal na to, že jednotlivé úkony v prípravnom konaní, ako je napríklad aj odňatie, vydanie mobilného telefónu, boli vykonané v rozpore so zákonom, v dôsledku čoho mu bola spôsobená škoda, mal sa domáhať náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom. Žalobca si však v predmetnej veci uplatňuje náhradu škody z titulu nezákonného rozhodnutia, a to uznesenia o vznesení obvinenia. Po vykonanom dokazovaní ako aj v žalobe uvádzaných tvrdení, že verejnosť vníma žalobcu ako kriminálnika, prípadne páchateľa trestnej činnosti, k tomu je potrebné uviesť, že či už na základe priložených listín k žalobe ako aj na základe výpovede či už svedkyne alebo samotného žalobcu, vyplýva, že žalobca bol v minulosti viackrát trestne stíhaný a dokonca aj právoplatne odsúdený, kde strávil nejakú časť aj vo výkone trestu odňatia slobody. Uvedené okolnosti mohli, môžu mať samé o sebe vplyv na to, ako je žalobca vnímaný verejnosťou a preto nemožno bez ďalšieho vyvodzovať, že prípadné negatívne spoločenské vnímanie žalobcu je výlučným dôsledkom trestného stíhania v súvislosti s predmetným uznesením o vznesení obvinenia alebo s týmto nezákonným trestným stíhaním. Žalobca na pojednávaní jasne deklaroval a potvrdil, že trestné stíhanie na podklade tohto nezákonného rozhodnutia - uznesenia o vznesení obvinenia, nemalo vplyv na jeho zamestnanie, na jeho spoločenský život, ľuďom z jeho okolia nebolo známe, že je vedené trestné stíhanie voči nemu. Čo sa týka ďalších skutočností, ktoré popísal žalobca v žalobe, a to, že prežíval stresujúce stavy, pocity ohrozenia so samotným trestným stíhaním alebo s hrozbou trestu, k týmto sa žalobca ani svedkyňa vôbec nevyjadrili. Tieto tvrdenia taktiež nepodložil žiadnymi objektívnymi dôkazmi (lekárskymi správami, návštevou psychiatra, psychológa, prípadne iného zdravotného špecialistu), žalovaná preto zastáva názor, že žalobca v tejto časti neuniesol dôkazné bremeno, ktoré ho v konaní zaťažuje, pokiaľ ide o preukázanie existencie intenzity a príčinnej súvislosti tvrdených psychických následkov. Čo sa týka ďalších tvrdených zásahov do osobnostnej sféry žalobcu, a to najmä narušenia dôvery partnerského vzťahu, žalovaná je toho názoru, že narušenie dôvery v partnerskom vzťahu nebolo preukázané. Partnerka so žalobcom tvoria pár už niekoľko rokov, bola pri ňom aj v prípade iných trestných stíhaní, ktoré nepochybne mohli mať vplyv na ich súkromný život, na dôveru medzi nimi a preto nemožno s jednoznačnosťou povedať, že práve predmetné trestné stíhanie v trvaní dvoch rokov, ktoré nebolo ani väzobným stíhaním, malo vplyv na narušenie ich dôvery. Z vykonaného dokazovania naopak vyplynulo, že žalobca so svojou partnerkou nikdy neopustili svoju spoločnú domácnosť, naďalej spolu v spoločnej domácnosti bývali a existencia nejakých partnerských hádok môže byť podmienená viacerými faktormi, ktoré nesúvisia s postupom orgánov činných v trestnom konaní. Z uvedených dôvodov má žalovaná za to, že žalobca nepreukázal existenciu priamej príčinnej súvislosti medzi trestným stíhaním na podklade vydaného uznesenia o vznesení obvinenia a tvrdenými negatívnymi dopadmi na jeho osobný a rodinný život. Žalovaná je toho názoru, že v danej veci nie sú naplnené zákonom požadované podmienky pre zodpovednosť štátu za škodu v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z., preto považuje žalobu za neopodstatnenú. Navrhla, aby ju súd v celom rozsahu zamietol. V prípade, že sa súd nestotožní s argumentáciou žalovanej, a zaviaže žalovanú na plnenie v prospech žalobcu, dovoľuje si požiadať súd, aby bola určená dlhšia lehota na plnenie, aspoň v rozsahu 15 dní s ohľadom na zložitosť procesu realizácie úhrady na strane žalovanej ako aj z toho dôvodu, že v lehote troch dní je prakticky nemožné od súdov obdržať doložku právoplatnosti.

9. Súd na pojednávaní vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, špecifikovanými v bode 2. tohto rozhodnutia, ďalej výsluchom žalobcu a svedkyne G. H., pričom z vykonaných dôkazov ako aj z obsahu celého spisu zistil nasledovný skutkový stav veci.

10. Uznesením Okresného riaditeľstva PZ v Banskej Bystrici, odbor kriminálne polícia, zo dňa 01. 04. 2020, ČVS: ORP-444/3-VYS-BB-2019, začal vyšetrovateľ PZ trestné stíhanie a súčasne podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku stíhal osobu žalobcu ako obvineného za zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona a za prečin podvodu podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona spáchaný v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona.

11. Uznesením Okresnej prokuratúry Banská Bystrica sp. zn. 3Pv 128/20/6601 zo dňa 20. 04. 2020 bola ako nie dôvodná zamietnutá sťažnosť žalobcu ako obvineného proti uzneseniu vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Banskej Bystrici, ČVS: ORP-444/3-VYS-BB-2019 zo dňa 01. 04. 2020, ktorým bolo podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie proti žalobcovi v bode 1. pre zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 ods. 1 písm. j) Trestného zákona a v bode 2. pre prečin podvodu podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona spáchaný v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona.

12. Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 7T/3/2021 zo dňa 08. 06. 2021 bol žalobca ako obžalovaný podľa § 285 písm. c) Trestného poriadku oslobodený spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Banská Bystrica sp. zn. 3Pv 128/20/6601 – 26 zo dňa 01. 02. 2021 pre pokračovací zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona, v bode 7. obžaloby spáchaný v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona, pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný. Z odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplýva, že obžalovaný nemá vodičské oprávnenie, aktuálne je nezamestnaný, predtým brigádoval, ale bola to stavebná činnosť. Ďalej z odôvodnenia vyplýva, že zločinu podvodu podľa § 221 ods. 3 písm. c) Trestného zákona sa dopustí ten, kto na škodu cudzieho majetku seba alebo iného obohatí tým, že uvedie niekoho do omylu alebo využije niečí omyl a spôsobí tak na cudzom majetku malú škodu, závažnejším spôsobom konania, a potrestá sa odňatím slobody tri roky až desať rokov.

13. Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 3To/96/2021 zo dňa 06. 04. 2022 bolo odvolanie okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 7T/3/2021 zo dňa 08. 06. 2021 podľa § 319 Trestného poriadku zamietnuté.

14. Žalobca žiadosťou zo dňa 04. 04. 2025 požiadal Generálnu prokuratúru o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody podľa § 15 a nasl. zákona č. 514/2003 Z. z. titulom vynaložených trov právneho zastúpenia vo výške 3 291,40 eur a náhrady nemajetkovej ujmy, spôsobenej trestným stíhaním v trestnom konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica sp. zn. 7T/3/2021, v sume 1 100,00 eur, konkrétne za trestné stíhanie jeho osoby trvajúce 2 roky v dôsledku vydania uznesenia o vznesení obvinenia ČVS: ORP-444/3-VYS-BB-2019 zo dňa 01. 04. 2020.

15. I. J. H. v reakcii na žiadosť žalobcu o predbežné prerokovanie nároku v zmysle ustanovenia § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. vyrozumením o čiastočnom uznaní nároku zo dňa 15. 10. 2025 oznámila žalobcovi, že nárok na náhradu škody, ktorá vznikla zaplatením účelne vynaložených trov právneho zastúpenia v trestnom konaní, bude uspokojený čiastočne, vo výške 3 140,20 eur. Generálna prokuratúra SR ďalej žalobcovi oznámila, že uplatnený nárok na úhradu nemajetkovej ujmy v sume 1 100,00 eur neuznáva, pretože nie je vôbec preukázané, že táto ujma vznikla.

16. Žalobca po zákonnom poučení v rámci výsluchu uviedol, že keď sa mu to vtedy dialo, ako mu zobrali telefón ako dôkazový materiál, tak sa neskutočne bál, že pôjde sedieť do basy. Vedel, že to neurobil, priateľka mu neverila, dôvera bola úplne narušená. Nedôverovala mu, že to neurobil. Snažil sa dokázať nevinu. Bolo to celé zle medzi nimi v tú dobu. Platil sa telefón, ktorý mu potom poslali, bol už úplne nepoužiteľný. Telefón sa platil dva roky na paušál, plus zariadenie, splatili všetko. Bol to nový telefón, novinka čo vyšla a nemal z toho mobilu nič. Mali tam svoje veci osobné a teraz sa k nim už nedostane. Preto žiadali náhradu škody. Na otázku svojho právneho zástupcu, ako sa u neho prejavoval stres z toho, že pôjde do basy, žalobca uviedol, že zle, lebo sa hádali kvôli tomu, dôvera bola tak narušená, že mu neverila už veľa vecí. Sám nevedel na čom je, či pôjde sedieť či nie, keď vedel, že neurobil tie veci, ktoré tam boli písané. Aj ho potom oslobodili vďaka tomu. Dôvera tam nebola vôbec. Mal pochybnosti, depresie, zle mu z toho bolo. Telefón vyplatili a ani sa nepoužíval, bol odobratý a nemal z toho nič. Baterka tam napuchla. Pred týmto trestným stíhaním bol ešte trestne stíhaný, ale bolo to dávno, odvtedy robí, pracuje, podniká. Vedie už poriadny život. Na otázku ako sa stavala jeho priateľka k tomu, že bol v minulosti stíhaný a potom vo vzťahu k tomuto trestnému stíhaniu žalobca odpovedal, že mu vôbec neverila, dôvera padla úplne. Išiel do basy, nevedel, čo má urobiť. Keď videla papier, že ho oslobodili, tak už potom to bolo možno trošku lepšie. Na otázku žalovanej, koľkokrát bol trestne stíhaný, žalobca odpovedal, že raz bol vo výkone za vec, ktorú kúpil a ju vrátil (bicykel), odsedel si šesť mesiacov, bolo to asi v roku 2018, 2019, možno 2020, presne si nepamätá. A mal raz podmienku, bolo to, keď mal 16 alebo 17 rokov, to sa osvedčil. Na otázku žalovanej, či došlo k zneužitiu obsahu mobilného telefónu, žalobca uviedol, že to bol úplne nový mobil, odobrali mu ho, platili paušál, kartu aj zariadenie, poslali mu ho po nejakých dvoch či troch rokoch napuchnutý, bol to nepoužiteľný telefón, nevie, čo sa s ním stalo, kryt bol von. V servise mu povedali, aby ho zahodil. Bol to nový Samsung. Bol to jeho mobil, čo mu zobrala priateľka na paušál. Celé obdobie platili, telefón sa nepoužíval, všetko bolo zaplatené. Na otázku žalovanej, či ho splácali obidvaja, odpovedal, že žijú v jednej domácnosti, tak majú spoločné peniaze, tak áno. V čase trestného stíhania, počas tých dvoch rokov žalobca uviedol, že robil určite, na dohodách bol, teraz má posledné dva roky živnosť. Pár s priateľkov tvorí od roku 2017. Žil s ňou v spoločnej domácnosti aj v čase, keď bol vo výkone trestu. V ich spoločnom bývaní sa zmenilo len to, že tam nebola už tá dôvera, myslela si, že fakt dačo spravil zlé. Naďalej žili v spoločnej domácnosti.

Narušenie dôvery medzi ním a jeho priateľkou nastalo, keď odovzdal telefón. Priateľke povedal, že je voči nemu vedené trestné stíhanie hneď ako išiel z kriminálky domov a potom sa začala spúšť riadna. Pred trestným stíhaním bolo všetko v poriadku, mali aj nejaké muchy, potom šiel sedieť, stála pri ňom takisto ako aj teraz, pracuje stále v kuse. V čase začatia trestného stíhania pracoval, na dohodu alebo niečo určite mal, teraz je na živnosti posledné dva roky. Myslí si, že trestné stíhanie sa neprejavilo v jeho pracovnej oblasti, ani v spoločenskom uplatnení, len medzi ním a ženou, ale inakšie nie. Na otázku súdu, ako pociťoval ujmu, vzniknutú trestným stíhaním, odpovedal, že nevedel, na čom je, zobrali mu telefón, tam už potom narušili medzi nimi takú dôveru, zle to bolo. Trestné stíhanie nemalo vplyv na jeho priateľstvá, len s priateľkou to bolo celé také, ale medzi ľudí, rodinu to on neťahal, neriešil, že by mal nejaké problémy. V jeho okolí nebolo známe, že je voči nemu vedené trestné stíhanie.

17. Svedkyňa po zákonnom poučení v rámci výsluchu uviedla, že aj keď sa dané okolnosti už stali dávnejšie, stále v nej rezonujú negatívne pocity z toho dôvodu, že sa vtedy medzi sebou veľa hádali. Ona ho podozrievala, on sa obhajoval, že nič neurobil, hádky boli na dennej báze, medzi nimi v tom čase vznikla veľmi veľká nedôvera, narušilo to dosť ich vzťahy a na záver to bolo to, že ešte mu vtedy vzali telefón, takže veľmi dlho si potom museli k sebe hľadať cestu. So žalobcom tvorí pár 9 rokov, od roku 2017. Vie, že jej partner bol vo výkone trestu odňatia slobody, ale nevie si úplne časovo spätne spomenúť, či bol pred alebo po tejto udalosti, ktorá sa stala, keď bol vzatý telefón. Bol vo výkone trestu šesť mesiacov, len nevie, či to bolo pred týmto alebo potom. Tvorili pár, keď bol žalobca vo výkone trestu, na neho počkala a ďalej pokračovali vo vzťahu. Uviedla, že pokiaľ si nedôverujete vo vzťahu, tak sa to odráža v každej aktivite, nedôvera zasahuje do viacerých oblastí, aj fungovanie na dennej báze nie je také, ako keď žijete s človekom, ktorému môžete veriť. Ona bola vlastníkom mobilného telefónu. Dá sa povedať, že obsah telefónu bol aj spoločný. Mobilný telefón platila zo svojho príjmu, bola zamestnaná, až dodnes je. Nespomína si, úplne presne, kde žalobca počas trestného stíhania pracoval, ako to časovo išlo, ale momentálne má živnosť. Väčšinou robil pomocné práce na stavbách alebo mostoch. Myslí si, že vykonal toto trestné stíhanie predtým než vlastne išiel na výkon trestu a ako sa vrátil z výkonu trestu, tak potom už viedol dosť vzorný život. Tá náprava tam nastala. To bol stíhaný za iný trestný čin a myslí si, že potom spätne sa riešili všetko tieto veci, ktoré sa udiali ešte pred tým výkonom trestu. Cesta budovania dôvery je až dodnes, nebude veriť niekomu len tak zo dňa na deň, pokiaľ nevie kde je pravda.

18. V zmysle čl. 46 ods. 3, 4 Ústavy Slovenskej republiky (1) každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom. (2) Podmienky a podrobnosti o súdnej a inej právnej ochrane ustanoví zákon.

19. V zmysle čl. 51 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky domáhať sa práv uvedených v čl. 35, 36, 37 ods. 4, čl. 38 až 42 a čl. 44 až 46 tejto ústavy sa možno len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú.

20. Podľa § 3 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.) (1) štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci a) nezákonným rozhodnutím, b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo d) nesprávnym úradným postupom. (2) Zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

21. Podľa § 4 ods. 1 písm. f) zákona č. 514/2003 Z. z. vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní.

22. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

23. Podľa § 6 ods. 1 až 4 zákona č. 514/2003 Z. z., (1) ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné

rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu. (2) Právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa. (3) Ak bola škoda spôsobená nezákonným rozhodnutím, ktoré je vykonateľné bez ohľadu na právoplatnosť, možno nárok na náhradu škody uplatniť aj vtedy, ak nezákonné rozhodnutie bolo zrušené alebo zmenené na základe riadneho opravného prostriedku. Ak bolo vykonateľné rozhodnutie vydané v konaní, na ktoré sa nevzťahujú predpisy o správnom konaní, možno nárok uplatniť aj vtedy, ak bolo zrušené pre nezákonnosť príslušným orgánom. (4) Ak bola škoda spôsobená rozhodnutím orgánu verejnej moci, ktorým orgán verejnej moci prekročil svoju právomoc, nie je zrušenie alebo zmena rozhodnutia pre nezákonnosť podmienkou uplatnenia nároku na náhradu škody. Za nezákonné rozhodnutie sa nepovažuje výsledok postupu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 86 písm. a) a d) Ústavy Slovenskej republiky.

24. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje výkon právomoci orgánom verejnej moci, pri ktorom dôjde k porušeniu právnou normou ustanoveného predpísaného postupu alebo k porušeniu účelu, ku ktorému postup orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci smeruje. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

25. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

26. Podľa § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z., ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

27. Podľa § 17 ods. 1 až 4 zákona č. 514/2003 Z .z., (1) uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. (2) V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak. (3) Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. (4) Výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu

28. Podľa § 12 ods. 1, 2 zákona č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 274/2017 Z. z.“) (1) na výpočet odškodnenia, ak ide o ujmu na zdraví, sa primerane použijú ustanovenia osobitného predpisu upravujúceho poskytovanie náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia; náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia nemožno zvýšiť. (2) Ak bola trestným činom spôsobená smrť, obeť násilného trestného činu má nárok na vyplatenie odškodnenia za spôsobenú nemajetkovú ujmu vo výške dvadsaťpäťnásobku sumy mesačnej minimálnej mzdy platnej na obdobie kalendárneho roka, v ktorom došlo k spáchaniu trestného činu. Ak bola trestným činom spôsobená smrť a je len jedna pozostalá obeť násilného trestného činu, ktorá

bola odkázaná výživou na zomretého, má nárok na vyplatenie odškodnenia vo výške päťdesiatnásobku sumy mesačnej minimálnej mzdy platnej na obdobie kalendárneho roka, v ktorom došlo k spáchaniu trestného činu.

29. Podľa § 13 zákona č. 274/2017 Z. z. celková suma odškodnenia poskytnutá podľa tohto zákona nesmie presiahnuť päťdesiatnásobok sumy mesačnej minimálnej mzdy platnej na obdobie kalendárneho roka, v ktorom došlo k spáchaniu trestného činu.

30. Podľa § 151 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné. Ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.

31. Predmetnom tohto konania je nárok uplatnený žalobcom na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 1 100,00 eur spôsobenej žalobcovi nezákonným rozhodnutím ako aj vydaním mobilného telefónu v trestnom konaní OČTK.

32. V konaní nebolo sporné, že voči žalobcovi bolo uznesením Okresného riaditeľstva PZ v Banskej Bystrici, odbor kriminálne polícia, zo dňa 01. 04. 2020, vznesené obvinenie za zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona a za prečin podvodu podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona spáchaný v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona, voči ktorému podal sťažnosť, ktorá bola uznesením Okresnej prokuratúry Banská Bystrica ako nedôvodná zamietnutá. Ďalej nie je sporné ani to, že rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 7T/3/2021 zo dňa 08. 06. 2021 bol žalobca ako obžalovaný oslobodený spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Banská Bystrica sp. zn. 3Pv 128/20/6601 – 26 zo dňa 01. 02. 2021 pre pokračovací zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona, v bode 7. obžaloby spáchaný v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona, pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný. Tiež nebolo sporné, že odvolanie prokurátora voči oslobodzujúcemu rozsudku okresného súdu sp. zn. 7T/3/2021 bolo uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 3To/96/2021 zo dňa 06. 04. 2022 zamietnuté. Spornou nebola ani skutočnosť, že žalobca žiadosťou zo dňa 04. 04. 2025 požiadal Generálnu prokuratúru SR o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody podľa § 15 a nasl. zákona č. 514/2003 Z. z. okrem iného aj titulom nemajetkovej ujmy, spôsobenej trestným stíhaním v trestnom konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica sp. zn. 7T/3/2021 v sume 1 100,00 eur, konkrétne za trestné stíhanie jeho osoby trvajúce 2 roky v dôsledku vydania uznesenia o vznesení obvinenia zo dňa 01. 04. 2020 a tiež spôsobenej vydaním ním používaného mobilného telefónu, v ktorom mal uložený súkromný obsah, nesúvisiaci s trestným stíhaním, ktorý nárok Generálna prokuratúra SR neuznala, čo žalobcovi oznámila listom zo dňa 15. 10. 2025. V konaní napokon nebolo sporné ani to, že orgánom oprávneným konať v prejednávanej veci pred súdom za štát je podľa § 4 ods. 1 písm. f) zákona č. 514/2003 Z. z. Generálna prokuratúra Slovenskej republiky.

33. Spornou medzi stranami bola skutočnosť, či v podanej žalobe je riadna a jednoznačná identifikácia rozhodnutia, ktoré ma zakladať titul náhrady škody za nezákonné rozhodnutie orgánu verejnej moci, keď žalovaná tvrdila, že táto absentuje, čo žalobca poprel, keď tvrdil, že v podanej žalobe ako nezákonné rozhodnutie označil uznesenie vyšetrovateľa OR PZ Banská ČVS: ORP-444/3-VYS-BB-2019 zo dňa 01. 04. 2020. Spornou medzi stranami sporu zostala aj otázka, či žalobcovi trestným stíhaním v dôsledku uznesenia o vznesení obvinenia zo dňa 01. 04. 2020 vznikla nemajetková ujma, a ak áno, v akej intenzite vznikla a v čom mala spočívať, keď žalovaná sa procesne bránila tým, že tvrdenia žalobcu sú len vo forme všeobecných konštatovaní a záverov, ktoré neumožňujú nemajetkovú ujmu objektivizovať. Taktiež sa bránila tým, že žalobca neuviedol žiadne relevantné skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyvodiť vzniknutú ujmu v jeho súkromnom (rodinnom, pracovnom) živote, či negatívnom dopade trestného stíhania na jeho psychiku. Žalobca naproti tomu tvrdil, že nemajetkovú ujmu za nezákonné vedené trestné stíhanie nie je potrebné vždy náležite preukázať, pretože už samotné nezákonné trestné stíhanie je determinantom, ktoré nemajetkovú ujmu bez pochýb zapríčiňuje a spôsobuje. Tiež bolo sporné, či žalobcovi vznikla nemajetková ujma aj v súvislosti s vydaním mobilného telefónu v trestnom konaní orgánom činným v trestnom konaní, ďalej bola sporná príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. vydaním mobilu, a vznikom ujmy, ako aj primeranosť, resp. spôsob výpočtu výšky nemajetkovej ujmy.

34. Súd zdôrazňuje, že v podmienkach materiálneho právneho štátu musí štát niesť (objektívnu) zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv jednotlivca (napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4MCdo/15/2009 zo dňa 18. 10. 2010), pričom podstata nároku na náhradu škody sa v týchto prípadoch neviaže na (ne)správnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na samotný výsledok trestného stíhania (obdobne Ústavný súd SR v rozhodnutí sp. zn. II. ÚS 25/2011). Rozhodujúcim kritériom posúdenia zákonnosti vznesenia obvinenia je neskorší výsledok trestného stíhania, kedy oslobodenie spod obžaloby ukazuje, že podozrenie zo spáchania trestného činu sa nepotvrdilo a vyšla tak najavo nezákonnosť rozhodnutia o vznesení obvinenia, nie je rozhodné ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa toto podozrenie v trestnom konaní aj potvrdilo. Predpoklady vzniku nároku na náhradu škody proti štátu upravuje osobitný predpis - zákon č. 514/2003 Z. z., ktorý upravuje objektívnu zodpovednosť štátu. Objektívna zodpovednosť štátu v danom prípade nie je založená na subjektívnej vine toho-ktorého orgánu v trestnom konaní, štát sa zodpovednosti nemôže zbaviť, a to aj napriek tomu, že orgány činné v trestnom konaní v ničom neporušili zákon, či úradný postup. Judikatúra dôvodí tým, že zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu proti občanovi (fyzickej osobe), bola odčinená a dospel k záveru, že ak došlo k oslobodeniu spod obžaloby, resp. k zastaveniu trestného stíhania, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že fyzická osoba čin nespáchala, a že trestné stíhanie proti nej nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania v tomto prípade sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. V danej súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a rozhodnutí súdov SR pod číslom R 70/1994, rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/194/2010 a tiež Nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 25/2011 (pozri bližšie uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co/103/2025 zo dňa 31. 03. 2026).

35. Súd sa nestotožňuje s argumentáciou žalovanej, že v podanej žalobe absentuje riadna a jednoznačná identifikácia rozhodnutia, ktorá má zakladať titul náhrady škody, keď žalobca v bode 1/ žaloby označenej ako „Rozhodnutie o vznesení obvinenia“ explicitne špecifikoval uznesenie, ktorým začal voči nemu vyšetrovateľ OR PZ Banská Bystrica trestné stíhanie (uznesenie ČVS: ORP-444/3-VYS-BB-2019 zo dňa 01. 04. 2020), ďalej špecifikoval ďalší procesný postup v rámci trestného stíhania ako aj rozhodnutia, ktoré boli vydané až po oslobodzujúci rozsudok okresného súdu, a poukázal, že po vznesení obvinenia nastali u neho ako obvineného dopady trestného stíhania.

36. Právna otázka, či uznesenie o vznesení obvinenia je možné považovať za nezákonné rozhodnutie, pre účely náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., aj v prípade ak toto nie je zrušené ani zmenené, ale obvinená osoba je súdom oslobodená spod obžaloby, je v judikatúre Najvyššieho súdu SR, Ústavného súdu SR ako aj ESĽP, posudzovaná dlhodobo ustáleným spôsobom. Zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím ako objektívna zodpovednosť (bez ohľadu na zavinenie), ktorej sa nemožno zbaviť (§ 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z.), je založená na súčasnom (kumulatívnom) splnení troch podmienok, a to existencii nezákonného rozhodnutia, vzniku škody a príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody. Ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené, alebo ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, alebo aj ten, koho trestná vec bola postúpená na prejednanie ako priestupku, má pri splnení ďalších zákonných predpokladov podľa zákona č. 514/2003 Z. z., zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia. Oslobodenie spod obžaloby totiž znamená, že predpoklad o tom, že sa žalobca dopustil trestného činu, sa nenaplnil. Štát potom zodpovedá aj za škodu spôsobenú začatím (vedením) trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsudzujúcim rozhodnutím trestného súdu (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/194/2010 zo dňa 30. 03. 2011). Ten, kto bol oslobodený spod obžaloby, má zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia (R 35/1991). Aj z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/3/2024 zo dňa 30. 10. 2025 vyplýva, že „je právom a povinnosťou štátu zabezpečovať ochranu spoločnosti vyšetrovaním podozrení zo spáchania trestnej činnosti a jednotlivec je povinný v určenom rozsahu znášať obmedzenia z toho vyplývajúce, avšak pokiaľ orgány činné v trestnom konaní dospejú k rozhodnutiu, ktoré sa neskôr ukáže ako nezákonné, ide vo vzťahu k takto stíhanej osobe o postup porušujúci jej základné ľudské práva. Ak má byť jednotlivec povinný podrobiť sa úkonom trestného konania, musí v právnom štáte existovať garancia, že v prípade preukázania, že trestnú činnosť nespáchal, dostane sa mu odškodnenia za všetky úkony, ktorým bol zo strany štátu podrobený (Ústavný súd Českej republiky nález sp. zn. I. ÚS 554/04

z 31. marca 2005)“. V prospech uvedeného výkladu vyznieva aj znenie § 8 ods. 6 zákona č. 514/2003 Z. z., ktoré vypočítava prípady, kedy nevznikne právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o treste, ochrannom opatrení alebo väzbe, ktoré je z hľadiska systematického výkladu potrebné analogicky aplikovať aj vo vzťahu k nárokom na náhradu škody spôsobenej začatím (vedením) trestného stíhania, ktoré sa neskončilo právoplatným odsúdením obvineného. Očividným zmyslom väčšiny ustanovení obsiahnutých v § 8 ods. 6 zákona č. 514/2003 Z. z. je vylúčiť vznik práva na náhradu škody v prípadoch oslobodenia spod obžaloby alebo zastavenia trestného stíhania z takých dôvodov, ktoré nedokladajú, že obvinený sa protiprávneho konania kvalifikovaného ako trestný čin nedopustil (pozri bližšie rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/167/2016 zo dňa 23. 07. 2018).

37. Ústavnoprávny základ nároku jednotlivca na náhradu škody v prípade trestného stíhania, ktoré bolo zastavené, treba hľadať aj v Ústave Slovenskej republiky, a to nielen v ustanovení čl. 46 ods. 3, ale vo všeobecnej rovine aj v čl. 1 ods. 1, teda v princípoch materiálneho právneho štátu. Ak má byť štát skutočne považovaný za materiálny právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv jednotlivca. Nemožno totiž prehliadnuť, že štát nemá slobodnú vôľu, ale je povinný striktne dodržiavať právo v jeho ideálnej (škodu nepôsobiacej) interpretácii. Na jednej strane je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, na druhej strane sa štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ich postup ukáže ako mylný, zasahujúci do základných práv človeka. V takejto situácii nie je rozhodné ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo (napr. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 754/2016 zo dňa 24. 01. 2017).

38. Oslobodením žalobcu spod obžaloby rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 7T/3/2021 zo dňa 08. 06. 2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 3To/96/2021 zo dňa 06. 04. 2022 bola teda fakticky konštatovaná nezákonnosť uznesenia, ktorým mu bolo vznesené obvinenie. Ide pritom na vrub zodpovednosti štátu, že jeho orgány, konkrétne orgány činné v trestnom konaní, začali trestné stíhanie voči žalobcovi, hoci sa neskôr zistilo, že neboli dané dôvody na toto trestné stíhanie.

39. Súd pre úplnosť veci poznamenáva, že závery o existencii nezákonného rozhodnutia potvrdila aj samotná žalovaná vo vyrozumení o čiastočnom uznaní nároku zo dňa 15. 10. 2025, v ktorom uviedla, že „...za nezákonné je nutné považovať uznesenie vyšetrovateľa Policajného zboru Odboru kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru Banská Bystrica zo dňa 01. 04. 2020, vydané pod ČVS: ORP- 444/3-VYS-BB-2019, ktorým bolo poškodenému (žalobcovi) vznesené obvinenie pre zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 ods. 1 písm. j) Trestného zákona“ a ktoré s poukazom na právoplatné oslobodenie spod obžaloby podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. považuje „za titul pre čiastočné uznanie nároku na náhradu škody“ s tým, že žalovaná uznala časť nároku žalobcu spočívajúceho v náhrade skutočnej škody, ktorá mu vznikla zaplatením účelne vynaložených trov právneho zastúpenia v trestnom konaní.

40. Možno tak konštatovať, že rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 7T/3/2021 zo dňa 08. 06. 2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 3To/96/2021 zo dňa 06. 04. 2022, má na uznesenie o vznesení obvinenia vyšetrovateľom ČVS: ORP- 444/3-VYS-BB-2019, rovnaké následky ako v prípade zrušenia tohto rozhodnutia príslušným orgánom pre jeho nezákonnosť, a to bez potreby a možnosti ďalšieho dokazovania (napr. preukazovaním skutočností z trestného spisu a pod.). Z vyššie uvedených dôvodov súd považoval zákonný predpoklad na uplatnenie náhrady škody podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., t. j. existenciu nezákonného rozhodnutia, za splnený.

41. Pokiaľ žalovaná namietala, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno pokiaľ ide o základ nároku, t. j. vo vzťahu k preukázaniu vzniku nemajetkovej ujmy a príčinnej súvislosti medzi uznesením o vznesení obvinenia a vznikom nemajetkovej ujmy, súd v tejto súvislosti poukazuje napríklad na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/125/2019 zo dňa 27. 08. 2019 (na ktoré poukazoval aj žalobca) zaoberajúce sa otázkou unesenia dôkazného bremena pri uplatnení nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, v zmysle ktorého „..nemajetková ujma sa nepreukazuje. Nemajetková ujma vzniká samotným porušením základných práv a slobôd fyzickej osoby nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom...každé trestné stíhanie negatívne ovplyvňuje spoločenský, pracovný a osobný život stíhaného, a to bez ohľadu na jeho výsledok, a teda je spôsobilé bez ďalšieho vyvolať vznik nemajetkovej ujmy v takom prípade, ak sa preukáže, že bolo od počiatku nezákonné. Ide o

zodpovednosť absolútne objektívnu za výsledok trestného konania pri odškodňovaní nemajetkovej ujmy za nezákonné trestné stíhanie každej fyzickej osoby sudcom, nesvedčí bagatelizovanie závažnosti ujmy priznaním neprimerane nízkych, respektíve žiadnych náhrad. Takéto rozhodovanie treba považovať za obchádzanie zákona, jeho účelu a pôsobí mnohokrát veľmi cynicky, bez citu pre elementárnu spravodlivosť". Aj podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/130/2020 zo dňa 21. 10. 2020 „žiadne skutkové okolnosti, ktoré už odzneli, totiž nemožno následne, ex post, preukázať s absolútnou istotou. Vždy pôjde o otázku určitej miery pravdepodobnosti. Absolútna istota teda nie je dôkazný štandard, ktorý je možné v súdnom konaní aplikovať, lebo by pri tom dôkazné bremeno prakticky nebolo možné uniesť. Jedným z aspektov práva na spravodlivý proces je čl. 47 ods. 3 Ústavy, podľa ktorého sú si všetky strany sporu v konaní rovné tak, aby každá zo strán mohla obhajovať svoju vec za podmienok, ktoré ju, z pohľadu konania ako celku, podstatným spôsobom neznevýhodňujú vzhľadom k protistrane. Cieľom zásady rovnosti je potom dosiahnutie „spravodlivej rovnováhy" medzi stranami sporu. Pod takto definovanú rovnosť strán sporu spadá nielen realizácia ich procesných oprávnení, ale aj otázky dôkazného bremena, ktoré je na strany sporu kladené a ktoré nesmie byť neprimerané, lebo v opačnom prípade nemožno konanie ako celok považovať za spravodlivé. Tento všeobecný princíp rovnosti strán bolo potom nutné premietnuť aj do činnosti nižších súdov pri dokazovaní škody (nemajetkovej ujmy) a jej výšky a príčinnej súvislosti medzi protiprávnosťou a vznikom škody. Nižšími súdmi uloženie nesplniteľného dôkazného bremena iba na žalobcov, ako jednu stranu civilného sporu, bolo zjavným porušením zásady rovnosti zraní (čl. 6 C.s.p.) (porov. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Metalco Bt. v. Maďarsko z 1. februára 2011, sťažnosť č. 34976/05, § 24)." V tejto súvislosti súd poukazuje na to, že žalobca bol podrobený trestnému stíhaniu cca 2 roky (od 01. 04. 2020 do 06. 04. 2022), čo už samé o sebe, vzhľadom na nepreukázanie iných okolností vylučujúcich zodpovednosť žalovanej, malo za následok zásah do osobnostných práv žalobcu (pozri bližšie uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co/103/2025 zo dňa 31. 03. 2026).

42. Súd tak vychádzajúc z ustálenej rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Ústavného súdu SR, zo zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu, z ústavnoprávneho základu uplatneného nároku, z nesporných skutočností (žalobcovi bolo vznesené obvinenie pre spáchanie trestného činu, bolo voči nemu vedené trestné stíhanie cca dva roky, následne bol spod obžaloby oslobodený, pretože nebolo dokázané, že spáchal skutok) ako aj z konštatovania splnenia zákonných predpokladov na uplatnenie náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., dospel k záveru, že základ nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je daný.

43. K výške požadovanej peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy súd uvádza, že podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak (§ 17 ods. 2). Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení (§ 17 ods. 3). Okruh rozhodujúcich skutočností, ktoré sa týkajú povinností tvrdenia a označenia dôkazov na preukázanie týchto tvrdení, je daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer strán. Táto norma zásadne určuje tak rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané), ako aj nositeľa dôkazného bremena. V konaní o náhradu škody spôsobenú orgánom verejnej moci v podobe náhrady tak už materiálnej škody ako aj nemajetkovej ujmy má žalobca bremeno tvrdenia v tom, že žalovaná mu spôsobila škodu a zasiahla do jeho osobnosti a že tento zásah bol objektívne spôsobilý privodiť ujmu na jeho právach, pričom musí nielen uviesť (tvrdiť), ale aj preukázať aká ujma mu vznikla. Z tohto bremena tvrdenia pre žalobcu vyplýva dôkazné bremeno preukázať skutočnosti svedčiace o existencii škody (ujmy) a zásahu. Keď sa domáha náhrady majetkovej, ako i nemajetkovej ujmy, musí na konkrétnych skutkových okolnostiach preukázať, že škoda mu skutočne vznikla, a že zásah nielen mohol, ale aj skutočne vyvolal následnú reakciu v jeho súkromnom živote, vrátane kvality života (t. j. duševnej stability, duševného zdravia, ľudskej dôstojnosti, telesnej integrity), rodinnom prostredí, profesionálnej sfére, či v inom prostredí. Len ak sú tieto skutočnosti nesporne preukázané, súd môže skonštatovať, že žalobca uniesol bremeno tvrdenia, ako aj bremeno dôkazu, a vyvodiť z toho jeho úspech v konaní. Otázku splnenia povinnosti tvrdenia a povinnosti označiť na preukázanie tvrdení dôkazy, musí súd vždy riešiť so zreteľom na individuálne okolnosti prejednávanej

veci. Základné právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu (nesprávnym úradným postupom) v zmysle čl. 46 odsek 3 Ústavy SR nie je absolútne, ale v záujme zabezpečenia právnej istoty podlieha (čl. 46 ods. 4 v spojení s čl. 51 ods. 1 Ústavy SR) zákonným obmedzeniam, upravujúcim predpoklad na jeho uplatnenie (rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 155/2011 zo dňa 13. 04. 2011). Podmienky, za ktorých vzniká právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím (nesprávnym úradným postupom) štátneho orgánu upravuje zákon č. 514/2003 Z. z, ktorý zákon v § 17 ods. 2 priznáva poškodeným, ktorým vznikla škoda nezákonným rozhodnutím (nesprávnym úradným postupom) okrem práva na náhradu skutočnej škody a ušlého zisku, aj právo na náhradu nemajetkovej ujmy, a to za súčasného splnenia podmienky, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na spôsobenú ujmu, a že nie je možné túto vzniknutú ujmu uspokojiť inak, čo môže byť napríklad formou verejného ospravedlnenia a pod. Dôkazné bremeno sa chápe v spojitosti s procesnou zodpovednosťou za to, že ak v konaní neboli preukázané tvrdenia strany, prejaví sa to v jej procesnom neúspechu. Označenie rozhodujúcich skutočnosti znamená prezentovanie okolnosti, od ktorých žalobca v súdnom spore odvodzuje opodstatnenosť svojho nároku a ich označenie ma aj procesnoprávne dôsledky. V danom prípade je to samotný zákonodarca, ktorý stanovuje okruh skutočností, na ktoré je potrebné pri určení výšky peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy prihliadnuť, z čoho potom vyplýva, že nárok na peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy nemožno vyvodiť už zo samotnej existencie nezákonného rozhodnutia (nesprávneho úradného postupu), bez zreteľa na následky dopadu vzniknutej ujmy na jednotlivé stránky života dotknutej osoby, závažnosť ujmy a okolnosti, za ktorých k nej došlo. I keď je nepochybné, že každé trestné stíhanie negatívne ovplyvňuje spoločenský, pracovný a osobný život stíhaného, a to bez ohľadu na jeho výsledok, teda aj je spôsobilé bez ďalšieho vyvolať vznik nemajetkovej ujmy, najmä v takom prípade, ak sa preukáže, že bolo od začiatku nezákonné, na ktorú skutočnosť žalobca v priebehu konania poukazoval, to ho ako poškodeného, v prípade uplatňovania peňažnej náhrady, nezbavuje povinnosti preukázať vznik tejto nemajetkovej ujmy v jednotlivých oblastiach života a intenzitu zásahu, ako aj to, že iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočne účinným a efektívnym prostriedkom na vyváženie či zmiernenie tejto vzniknutej ujmy. Hoci aj v dôsledku nesprávneho úradného rozhodnutia možno ujmu predpokladať, je už predmetom ďalšieho dokazovania posudzovanie, o ujmu akej intenzity ide, kedy je na poškodenom, aby svoje tvrdenia o existencii takých relevantných skutočností, ktoré umocňujú hĺbku zásahu alebo významne ovplyvňujú jeho životnú situáciu, hodnoverne v konaní preukázal. V súvislosti s uvedeným je to práve žalobca ako poškodený, ktorého v spore zaťažuje dôkazné bremeno spočívajúce v povinnosti preukázať (aspoň v základnom rozsahu) skutočnosti, z ktorých by vyplývalo, že mu v dôsledku nezákonného rozhodnutia vznikla nemajetková ujma, na ktorej reparáciu je potrebné priznať aj náhradu v peniazoch. Dôkazná povinnosť na preukázanie splnenia kvalifikovaných podmienok pre priznanie nemajetkovej ujmy, ako i kritérií pre určenie jej výšky, tak stíha výlučne poškodeného (pozri rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 1/2012 zo dňa 12. 01. 2012). I keď je teda nesporné, že nesprávne úradné rozhodnutie predstavuje pre poškodeného určitú nemateriálnu ujmu, nezbavuje to poškodeného povinnosti v prípade uplatňovania peňažnej náhrady preukázať vznik nemajetkovej ujmy v jednotlivých oblastiach života a intenzitu zásahu, ako aj to, že iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočne účinným a efektívnym prostriedkom na vyváženie či zmiernenie tejto vzniknutej ujmy. Je teda predmetom samotného dokazovania posúdiť, či ide o ujmu nepatrnú alebo značnú, kedy už nestačí iná forma zadosťučinenia (napr. verejné ospravedlnenie, uverejnenie zrušujúceho rozsudku a stručného znenia odôvodnenia a pod.). Inými slovami poškodeného zaťažuje nielen povinnosť tvrdiť existenciu relevantných skutočností umocňujúcich zásah do kvality života alebo ovplyvnenie životnej situácie, ktorými odôvodňuje vznik nemajetkovej ujmy za nezákonné trestné stíhanie, ale aj povinnosť tieto skutočnosti v konaní hodnoverne preukázať (pozri rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/222/2021 zo dňa 30. 03. 2023). Súd v tejto súvislosti poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/1/2023 zo dňa 19. 07. 2023, v zmysle ktorého „priznanie zadosťučinenia v peniazoch, teda náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch za ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, predpokladá naplnenie radu zákonných podmienok, ktoré musia byť súdu skutočne známe a pre daný prípad individualizované. Nakoľko náhrady nemajetkovej ujmy sa žalobca môže domáhať len v sporovom konaní, aj pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy musia byť splnené predpoklady na ktorých je Civilný sporový poriadok založený, a to najmä s prihliadnutím na zásadu kontradiktórnosti konania (čl. 9 CSP) a zásadu povinnosti tvrdenia a podoprenia tvrdení dôkazmi (čl. 8 CSP). Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. je dôvodný len v prípade, ak porušenie práva nie je dostatočným zadosťučinením, pričom pri určovaní jej výšky je potrebné prihliadnuť na konkrétne podmienky stanovené v § 17 ods. 3 citovaného zákona. Strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podoprieť

svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu. Dôkazné bremeno sa preto chápe v spojitosti s procesnou zodpovednosťou strany konania za to, že ak v konaní neboli preukázané jej tvrdenia, prejaví sa to aj v procesnom výsledku a v takom prípade neúspechu strany konania. Označenie rozhodujúcich skutočností znamená prezentovanie okolností, od ktorých žalobca v súdnom spore odvodzuje opodstatnenosť svojho návrhu, pričom ich označenie má aj procesnoprávne dôsledky. Pokiaľ žalobca nepreukáže, že iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením a nepreukáže s poukazom na § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. konkrétne skutkové okolnosti odôvodňujúce požadovanú výšku nemajetkovej ujmy v peniazoch, takýto žalobca nemôže byť úspešný. Stanovenie výšky nemajetkovej ujmy totiž musí byť založené na konkrétnych a preskúmateľných hľadiskách, ktoré musia vychádzať zo skutkového stavu na základe dokazovania vykonaného najmä za účelom zisťovania konkrétnych následkov v jednotlivých oblastiach spoločenského života dotknutej osoby, pričom dôkazné bremeno zaťažuje poškodeného - žalobcu. Priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch nemožno vyvodiť len zo samotnej existencie nesprávneho úradného rozhodnutia alebo nesprávneho úradného postupu bez zreteľa na následky dopadu vzniknutej ujmy na jednotlivé stránky života dotknutej osoby. Aj Krajský súd v Nitre v rozsudku sp. zn. 12Co/76/2020 zo dňa 23. 03. 2021 konštatoval, že „pri posudzovaní spôsobu a rozsahu náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch súd prvej inštancie správne vychádzal z ustanovenia § 17 ods. 2 zákona o zodpovednosti za škodu č. 514/2003 Z. z., podľa ktorého v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak. Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že zadosťučinenie v peňažnej forme je v zákone upravené ako spôsob subsidiárny, nastupujúci vtedy, ak dostačujúcim prostriedkom nápravy sa nejaví samotné konštatovanie porušenia práva, resp. ak nie je možné nemajetkovú ujmu uspokojiť inak (typické v trestnom konaní, a to vo forme zmiernenia ukladaného trestu). To znamená, že aj v prípade, ak je žalobou uplatnená náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch, je súd povinný v spore skúmať, či nie je postačujúce poskytnutie zadosťučinenia len vo forme konštatovania porušenia práva. Zákon neuvádza v súvislosti s určením vhodnej formy zadosťučinenia žiadne okolnosti, podľa ktorých sa zadosťučinenie určuje. Aj pri úvahe o forme zadosťučinenia je preto potrebné vychádzať predovšetkým z kritérií uvedených v § 17 ods. 3 zákona o zodpovednosti za škodu. V citovanom ustanovení sú síce vymenované viaceré kritériá, ale ide o výpočet len demonštratívny. Vzhľadom na rozmanitosť jednotlivých prípadov treba túto normu považovať za normu s relatívne neurčitou hypotézou, ktorá vyžaduje, aby súd vzhľadom na konkrétne okolnosti každého individuálneho prípadu sám vymedzil okolnosti významné pre určenie formy, resp. výšky zadosťučinenia. V prípade nemajetkovej ujmy spôsobenej trestným stíhaním, ktoré sa skončilo oslobodením spod obžaloby, je potrebné popri povahe a dĺžke trestného konania prihliadnuť najmä na závažnosť ujmy a okolnosti, za ktorých k nej došlo, a na závažnosť následkov spôsobených trestným stíhaním v osobnostnej sfére poškodeného. Posúdenie okolností, za ktorých k ujme došlo, zahŕňa aj správanie sa samotného poškodeného. Pri úvahe o forme zadosťučinenia treba preto zohľadniť aj jeho konanie, ak ním k vzniku nemajetkovej ujmy prispel. Za okolnosť dôležitú pre stanovenie formy zadosťučinenia (výšky nemajetkovej ujmy) treba považovať aj zistenie, že poškodený sa dopustil skutku, za ktorý bol následne trestne stíhaný (dôsledkom nie je strata zodpovednosti štátu za ujmu, ktorá poškodenému trestným stíhaním vznikla). V tomto kontexte možno prihliadnuť aj na dôvody, pre ktoré k oslobodeniu spod obžaloby došlo. Nemožno vylúčiť, že tieto okolnosti budú dôležité aj z hľadiska závažnosti konkrétnej ujmy v osobnostnej sfére poškodeného (napr. morálnej sfére poškodeného). Súd musí preto vždy v každom jednotlivom prípade posudzovať závažnosť ujmy predovšetkým vo vzťahu k tým jednotlivým osobnostným sférám, ktoré poškodená osoba v žalobe uplatňuje.“

44. Z ustanovenia § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. tak nepochybne vyplýva, že vznik nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch okrem existencie samotného nezákonného rozhodnutia je podmienený aj tým, že na poskytnutie primeraného zadosťučinenia nepostačuje konštatovanie porušenia práva a vzniknutú nemajetkovú ujmu nemožno reparovať inak.

45. Za nemajetkovú ujmu možno vo všeobecnom chápaní považovať akúkoľvek ujmu, ktorá pre poškodeného neznamená priamu stratu na majetku, čiže nie je vyjadriteľná v peniazoch. Postihuje inú ako majetkovú sféru osobnosti, sféru osobnostnú, ku ktorej nepochybne patrí aj citová (emocionálna) ujma.

46. Kritéria na určenie výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy určuje § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z., pričom v tomto smere je potrebné zohľadniť judikatúru najvyšších súdnych autorít, podľa ktorých určenie výšky nemajetkovej ujmy má byť vzhľadom na okolnosti konkrétneho prípadu v súlade s požiadavkou spravodlivosti (napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo 145/2011 zo dňa 12. 12. 2012).

47. Podľa judikatúry ESĽP náhrada nemajetkovej ujmy v obdobných prípadoch musí byť rozumne primeraná utrpenej ujme na povesti (napr. Tolstoy Miloslavsky v. Spojené kráľovstvo). ESĽP tiež konštatoval, že pri určovaní výšky náhrady ujmy treba vychádzať z dôkazov preukazujúcich výšku ujmy (napr. Flux v. Moldavsko, Steel a Morris v. Spojené kráľovstvo). Okrem toho ESĽP vyjadril názor, podľa ktorého výška náhrady v konkrétnom prípade musí zohľadňovať výšku náhrady, priznávanú vnútroštátnymi súdmi v iných prípadoch, týkajúcich sa poškodenia dobrej povesti (napr. Público-Communicaçao Social, S.A. v. Portugalsko). Napokon ESĽP zdôraznil, že pri určovaní výšky náhrady za porušenie osobnostných práv musí byť zohľadnená výška náhrady, ktorá je priznávaná za telesné zranenia, alebo ktorá sa priznáva obetiam násilných činov, pričom náhrada za porušenie iných osobnostných práv by nemala bez existencie závažných a dostatočných dôvodov prevyšovať maximálnu výšku náhrady priznávanú za telesné zranenia alebo násilné činy (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/19/2018 zo dňa 24. 07. 2018). Súd by sa mal v každom individuálnom prípade zamyslieť nad tým, v čom je nemajetková ujma žalobcu v jeho spoločenskom, pracovnom, rodinnom živote spôsobená nezákonným rozhodnutím, väčšia v porovnaní s ujmami spôsobenými uvedenými trestnými činmi (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/25/2019 zo dňa 20. 06. 2019).

48. Určenie maximálnej hranice náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím tak, aby priznaná náhrada nebola vyššia ako náhrada za ujmu, ktorú utrpeli obete trestných činov, je v rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako aj Ústavného súdu SR stabilná a zohľadňuje aj vplyv rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva. Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. 8Cdo/191/2020 zo dňa 27. 01. 2022 okrem iného uviedol, že rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/177/2005, 4Cdo/171/2005, 6Cdo/37/2012, 6MCdo/15/2012, na ktoré nadviazali rozhodnutia sp. zn. 3 Cdo/19/2018 a 7Cdo/100/2017 predstavujú ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu. Rovnaký právny názor na túto otázku zaujal Najvyšší súd Slovenskej republiky aj v ďalších rozhodnutiach sp. zn. 3Cdo/19/2018, sp. zn. 6Cdo/38/2019 a sp. zn. 5Cdo/127/2019. Súd preto pri určení výšky nemajetkovej ujmy žalobcu prihliadol aj na maximálnu hranicu náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím v zmysle § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. tak, aby priznaná náhrada nebola vyššia ako náhrada za ujmu, ktorú utrpeli obete násilných trestných činov. V čase vydania nezákonného rozhodnutia osobitným predpisom upravujúcim maximálnu výšku odškodnenia nemajetkovej ujmy spôsobenej násilnými trestnými činmi bol zákon č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (účinný od 01. 01. 2018), v zmysle ktorého, ak bola trestným činom spôsobená smrť, obeť násilného trestného činu má nárok na vyplatenie odškodnenia za spôsobenú nemajetkovú ujmu vo výške dvadsaťpäťnásobku sumy mesačnej minimálnej mzdy platnej na obdobie kalendárneho roka, v ktorom došlo k spáchaniu trestného činu. Ak bola trestným činom spôsobená smrť a je len jedna pozostalá obeť násilného trestného činu, ktorá bola odkázaná výživou na zomretého, má nárok na vyplatenie odškodnenia vo výške päťdesiatnásobku sumy mesačnej minimálnej mzdy platnej na obdobie kalendárneho roka, v ktorom došlo k spáchaniu trestného činu (§ 12 ods. 2). Podľa § 13 zákona č. 274/2017 Z. z. celková suma odškodnenia poskytnutá podľa tohto zákona nesmie presiahnuť päťdesiatnásobok sumy mesačnej minimálnej mzdy platnej na obdobie kalendárneho roka, v ktorom došlo k spáchaniu trestného činu. Súd preto vychádzal zo sumy 580,00 eur, ktorá bola v roku 2020 (kedy došlo k spáchaniu trestného činu, z ktorého bol žalobca obvinený), minimálnou mesačnou mzdou, t. j. v posudzovanej veci celková suma odškodnenia nemohla presiahnuť sumu 29 000,00 eur.

49. Súd zohľadňoval i rozhodovaciu prax iných súdov, ktoré priznávali náhradu nemajetkovej ujmy, odvodzovanej od oslobodenia spod obžaloby, napr. Krajský súd v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 15Co/1/2023 potvrdil rozhodnutie prvoinštančného súdu, ktorým priznal nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 1 485,00 eur s príslušenstvom (trestné stíhanie v trvaní 44 mesiacov, konštatovaný zásah do osobnostnej a sociálnej sféry žalobcu), ďalej Krajský súd v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 12Co/133/2014 potvrdil rozhodnutie prvoinštančného súdu, ktorým priznal nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 5 022,75 eur (trestné stíhanie 5 rokov, žalobca

vzatý aj do väzby), Krajský súd v Žiline zmenil rozsudkom sp. zn. 7Co/115/2022 zo dňa 25. 01. 2023 rozsudok prvoinštančného súdu tak, že zaviazal žalovaného uhradiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 3 300,00 eur (trestné stíhanie v trvaní 5,5 roka), Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutím sp. zn. 3Cdo/11/2012 zo dňa 27. 06. 2013 odmietol dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým potvrdil rozhodnutie prvoinštančného súdu o priznaní náhrady nemajetkovej ujmy za vedenie trestného stíhania v dĺžke takmer tri roky, skončiace oslobodením spod obžaloby, v sume 2 000,00 eur, Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutím sp. zn. 5Cdo/173/2015 zo dňa 26. 10. 2016 odmietol dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorý potvrdil rozhodnutie prvoinštančného súdu o priznaní náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 1 813,76 eur (nezákonná väzba). Krajský súd v Nitre rozhodnutím sp. zn. 9Co/110/2022 zo dňa 19. 01. 2023 potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 1 000,00 eur s príslušenstvom, spôsobenú nezákonným rozhodnutím, keď mal preukázané, že v dôsledku trestného stíhania, trvajúceho cca 5,5 roka bolo zasiahnuté do jej osobného, súkromného a rodinného života (medzi žalobkyňou a jej manželom dochádzalo doma k hádkam, žalobkyňa si na ňom vybíjala stres a nervy, po pôrode pod stresom stratila mlieko a hrozil aj rozvod, na dedine bolo aj gestikulárne ukazovanie, slovné vyhrážky na ňu a syna, nadávali mu aj v škôlke, šírenie rôznych difamačných rečí, žalobkyňa pod ťarchou trestného stíhania bola nervózna, na deti agresívna, jej kamarátky k nim prestali chodiť...). Súd poukazuje aj na ďalšie rozhodnutia, ako napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/157/2017 zo dňa 31. 01. 2018 (škoda spôsobená zadržaním a rozhodnutím o väzbe, ktorá trvala takmer dva roky, pričom bola priznaná nemajetková ujma 13 000,00 eur), uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/4/2018 zo dňa 27. 02. 2019 (žalobca v trestnom konaní oslobodený spod obžaloby, pričom bol vzatý do väzby, kde bol cca päť mesiacov, a nemajetková ujma mu bola priznaná vo výške 10 000,00 eur), avšak nakoľko sa tieto veci týkali priznania nemajetkovej ujmy v rozličných prípadoch, kde bola rozdielna dĺžka trestného konania za rôzne trestné činy a pri svojom rozhodovaní súdy posudzovali vždy konkrétnu fyzickú osobu v konkrétnom spoločenskom postavení, s rozdielnym charakterom súkromného a rodinného života, nie je možné výšku nemajetkovej ujmy priznanú v týchto konaniach paušalizovať. Ústavný súd SR v náleze III. ÚS 754/2016-42 zo dňa 24. januára 2017 vyslovil, že odškodnenie sumou 620,00 eur za mesiac trvania trestného stíhania nemožno považovať za neadekvátne s prihliadnutím na okolnosti posudzovanej veci. Ďalej uviedol, že i keď vo vzťahu k náhrade nemajetkovej ujmy za väzbu súdna prax vytvorila postupne stabilizujúce sa kritéria určenia jej výšky (povaha trestnej veci, dĺžka a časové okolnosti väzby, preukázaný dopad väzby do osobnostnej sféry poškodeného a širšie okolnosti, za ktorých k vzniku nemajetkovej ujmy došlo, korigované všeobecnými princípmi spravodlivosti), vo vzťahu k rozhodovaniu o náhrade nemajetkovej ujmy za trestné stíhanie takéto kritéria stabilizované súdnou praxou neboli. V týchto prípadoch je potrebné podľa Ústavného súdu SR zohľadniť medzi týmito kritériami jednak povahu trestnej veci, dĺžku trestného stíhania a predovšetkým dopady trestného stíhania do osobnostnej sféry poškodenej osoby (následky v osobnostnej sfére poškodeného), ako aj okolnosti, za ktorých k nemajetkovej ujme došlo. Za pomoci týchto kritérií ustálená výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch musí však súčasne najmä zodpovedať všeobecne zdieľanej predstave spravodlivosti a slušnosti (obdobne rozsudok veľkého senátu NS ČR sp. zn. 30Cdo 2813/2011 zo dňa 27. 06. 2012). Inak povedané, určenie výšky nemajetkovej ujmy má byť vzhľadom na okolnosti konkrétneho prípadu v súlade s požiadavkou spravodlivosti (rozsudok NS SR sp. zn. 7Cdo/145/2011 zo dňa 12. 12. 2012). Ústavný súd SR v predmetnom náleze vyslovil aj názor, že stanoviť presnou sumou výšku náhrady nemajetkovej ujmy za deň či mesiac trvania či už väzby alebo vedenia trestného stíhania vopred pre všetky prípady nie je možné, pretože primeranosť výšky náhrady nemajetkovej ujmy musí zohľadňovať vždy osobitné okolnosti prípadu, ktorých rozmanitosť nemožno vopred postihnúť. Rovnako tak nie je možné ani mechanicky prevziať závery rozhodovacej praxe súdov iných štátov či Európskeho súdu pre ľudské práva, a to najmä s ohľadom na odlišnosť životnej úrovne v jednotlivých štátoch, ktorá rovnako tak musí byť zohľadnená, pokiaľ priznaná výška náhrady nemajetkovej ujmy má zodpovedať predstavám spravodlivosti a slušnosti v danom čase a na danom mieste. Ani to však neznamená, že takúto rozhodovaciu prax týchto orgánov by nebolo na mieste nezohľadňovať. Všeobecné súdy tak nemôžu limitovať výšku náhrady mechanickým porovnávaním odškodňovania iných prípadov upravených v iných právnych normách.

50. S prihliadnutím na vyššie citované rozhodnutia súdov ako aj ich názory na priznávanie výšky nemajetkovej ujmy dospel súd k záveru, že v posudzovanej veci po zohľadnení kritérií na určenie výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy vo svojej podstate, špecifikovaných v § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. je možné považovať za primeranú náhradu nemajetkovej ujmy zodpovedajúcu

všeobecnej predstave spravodlivosti a slušnosti u žalobcu sumu 600,00 eur, keďže súd mal z výpovede žalobcu ako aj svedkyne (priateľky žalobcu), preukázané, že v súvislosti s trestným stíhaním, trvajúcim cca dva roky, bolo negatívne zasiahnuté do súkromného života žalobcu v dôsledku narušenia dôvery medzi ním a jeho priateľkou, keď žalobca vypovedal, že priateľka mu nedôverovala, že to neurobil, hádali sa kvôli tomu, pričom žalobca narušenie dôvery medzi ním a partnerkou odvodzoval predovšetkým od odňatia mobilu orgánmi činnými v trestnom konaní (na otázku kedy nastalo narušenie dôvery medzi žalobcom a jeho priateľkou, žalobca odpovedal, že keď odovzdal telefón, keď podľa skutkových tvrdení žalobcu v žalobe bol povinný odovzdať mobilný telefón orgánom činným v trestnom konaní dňa 08. 10. 2020, t. j. narušenie dôvery malo nastať cca pol roka po vznesení obvinenia /dňa 01. 04. 2020/). Svedkyňa potvrdila, že hádky boli na dennej báze, medzi nimi v tom čase vznikla veľmi veľká nedôvera, narušilo to dosť ich vzťahy, veľmi dlho si potom museli k sebe hľadať cestu a cesta budovania dôvery je až do dnes. Súd však zohľadnil aj skutočnosť, že medzi žalobcom a jeho priateľkou, nedošlo k rozpadu partnerského vzťahu, naďalej žili v spoločnej domácnosti, pričom počas ich vzťahu (podľa ich zhodného vyjadrenia od roku 2017) bolo voči žalobcovi vedené ešte jedno trestné stíhanie, ktoré sa skončilo jeho odsúdením s tým, že vo výkone trestu odňatia slobody bol šesť mesiacov, pričom žalobca ani jeho priateľka nevedeli konkretizovať presný časový úsek tohto trestného stíhania (žalobca uvádzal, že to bolo možno v roku 2018, 2019 alebo 2020, pričom trestné stíhanie, za ktoré si žalobca titulom nezákonného rozhodnutia uplatňuje nemajetkovú ujmu sa tiež začalo v roku 2020; aj svedkyňa uviedla, že si nevie úplne časovo spomenúť, či žalobca bol vo výkone trestu odňatia slobody pred alebo po tomto trestnom stíhaní, myslí si však, že spätne sa riešili všetky veci, ktoré sa udiali ešte pred výkonom trestu). Súd zároveň konštatuje, že nemal preukázaný zásah do súkromného a rodinného života žalobcu (okrem straty dôvery partnerky) iným spôsobom.

51. Súd zároveň zohľadňoval aj povahu trestnej veci a dĺžku trestného stíhania, keď neprimeraná dĺžka trestného stíhania je považovaná za skutočnosť, spôsobujúcu morálnu ujmu nielen z pohľadu judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ale rovnaké stanovisko je uplatňované zo strany najvyšších súdnych autorít ČR, napr. v rozhodnutí Ústavného súdu ČR sp. zn. II US 862/2010 zo dňa 19. 05. 2010 alebo rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30/Cdo/2742/2009 zo dňa 10. 03. 2011. Predmetné rozhodnutia vychádzajú z vyvrátiteľnej domnienky, že neprimeraná dĺžka trestného konania spôsobuje morálnu ujmu, čím prekonávajú zaužívaný prístup k dôkaznému bremenu a opierajú sa o objektívne a nepochybne existujúce nepriaznivé dopady dlhotrvajúcej neistoty obvineného o výsledok konania. V danom prípade bolo voči žalobcovi vedené trestné stíhanie cca dva roky (nebolo vedené ani sčasti väzobne), pričom takáto dĺžka nie je automaticky posudzovaná ako neprimeraná, ale posudzuje sa podľa celkových okolností prípadu. Žalobca však v tomto smere neuviedol súdu žiadne skutkové tvrdenia na posúdenie (ne)primeranosti tejto doby, ba ani netvrdil, že v jeho prípade išlo o neprimeranú dobu trestného stíhania. Súd však aj napriek tomu pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy s prihliadnutím na skutočnosť, že žalobcovi hrozil trest odňatia slobody v trvaní tri až desať rokov, zohľadnil, že žalobca počas tohto obdobia bol vystavený neistote, obavám a stresu, t. j. pokiaľ ide o následky v osobnostnej sfére žalobcu, tieto súd vyhodnotil ako primárne vyvolané vnútorným prežívaním obdobia trestného stíhania, kedy sa najmä po tom, ako mu orgány činné v trestnom konaní odňali mobil (ako dôkazový materiál) podľa slov žalobcu „neskutočne bál, že pôjde sedieť do basy."

52. I keď je nesporné, že každé trestné stíhanie je spôsobilé narušiť aj právo na rešpektovanie a ochranu dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti poškodeného, sociálny, spoločenský, pracovný (profesionálny) život žalobcu, súd nemal preukázané, že by následky trestného stíhania v uvedených oblastiach boli takej intenzity, že by odôvodňovali priznanie nemajetkovej ujmy žalobcovi ako poškodenému v peniazoch, keď žalobca v rámci výsluchu vypovedal, že si myslí, že v čase začatia trestného stíhania pracoval, na dohodu alebo niečo určite mal, teraz je na živnosti posledné dva roky, v jeho pracovnej oblasti ani v spoločenskej oblasti sa trestné stíhanie neprejavilo, trestné stíhanie nemalo vplyv ani na jeho priateľstvá, medzi ľudí, rodinu to on neťahal, neriešil, že by mal nejaké problémy, ani v jeho okolí nebolo známe, že je voči nemu vedené trestné stíhanie. Výsluchom žalobcu tak bolo vyvrátené jeho skutkové tvrdenie, že je okolím vnímaný ako páchateľ trestnej činnosti. A hoci žalobca tvrdil, že nezákonné trestné stíhanie výrazne zasiahlo aj do jeho mena, cti a dôstojnosti, neodôvodnil tieto zásahy žiadnymi konkrétnymi skutkovými okolnosťami a teda v tomto smere neuniesol ani dôkazné bremeno. Rovnako v rámci svojej výpovede žalobca žiadnymi konkrétnymi skutkovými okolnosťami neodôvodnil (s výnimkou narušenia dôvery medzi ním a jeho priateľkou) ani to, akým spôsobom (v akej intenzite) sa na ňom prejavoval stres súvisiaci s vedením trestného stíhania.

53. S poukazom na všetky vyššie uvedené skutočnosti a na základe vykonaného dokazovania súd po právnom posúdení veci dospel k záveru, že v konaní bolo preukázané splnenie zákonných predpokladov zodpovednosti žalovanej za nemajetkovú ujmu žalobcu podľa príslušných ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z., ktorými sú existencia nezákonného uznesenia o vznesení obvinenia, oslobodenie spod obžaloby (pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný), vznik nemajetkovej ujmy a príčinná súvislosť medzi trestným stíhaním žalobcu a nemajetkovou ujmou. Súd taktiež dospel k záveru, že vzhľadom na závažnosť zásahu do súkromného života žalobcu a jeho osobnostnej sféry samotné konštatovanie porušenia práva nie je pre neho dostatočným zadosťučinením, preto žalobcovi vznikol nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch (§ 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z.), avšak nie v ním uplatnenej výške. Návrh na náhradu nemajetkovej ujmy v prevyšujúcej časti súd zamietol, nakoľko priznanie náhrady vo väčšom rozsahu by nebolo primerané okolnostiam veci a zodpovedajúce všeobecnej predstave spravodlivosti.

54. Súd zároveň uvádza, že v súlade s 232 ods. 3 CSP žalovanej určil lehotu na plnenie 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia, nakoľko súd žalovanou požadovanú dlhšiu paričnú lehotu považoval za primeranú na splnenie uvedenej povinnosti.

55. Čo sa týka argumentácie žalobcu, že vydaním mobilného telefónu, ktorý používal (v žalobe uvádzal, že bol vo vlastníctve jeho priateľky, v rámci svojej výpovede pred súdom uviedol, že to jeho mobil, čo mu zobrala priateľka na paušál) a v ktorom bol uložený súkromný obsah, OČTK došlo aj k ohrozeniu jeho práva na súkromie, keď je podľa žalobcu úplne postačujúca obava zneužitia obsahu mobilného telefónu (t. j. aby došlo k zásahu do súkromia nemuselo dôjsť k zneužitiu súkromného obsahu telefónu) a že v dôsledku uvedeného dlhodobo prežíval stres a obavy z dôvodu, že mu bolo v dôsledku postupov orgánov činných v trestnom konaní zasiahnuté do súkromia, súd súhlasí a dáva za pravdu žalovanej, že tento procesný postup orgánov činných v trestnom konaní nemožno subsumovať pod nezákonné rozhodnutie. Pokiaľ mal žalobca za to, že vyšetrovateľ Policajného zboru SR pri výkone právomoci orgánom verejnej moci (t. j. vrátane vydania mobilného telefónu) porušil právnou normou ustanovený predpísaný postup alebo došlo k porušeniu účelu, ku ktorému postup orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci smeroval, alebo z jeho strany došlo k inému zásahu do práv žalobcu, alebo do jeho právom chránených záujmov, mohol podať žiadosť o preskúmanie jeho postupu prokurátorom, čo však žalobca netvrdil, a následne sa mohol domáhať náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom podľa zákona č. 514/2003 Z. z. Súd v tejto súvislosti poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 7Cdo/235/2018 zo dňa 27. 10. 2021, v zmysle ktorého „aj podľa názoru dovolacieho súdu nejde o neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby vtedy, keď je proti nej v súlade so zákonnými podmienkami vznesené obvinenie z trestného činu a aj ďalšie úkony orgánov činných v trestnom konaní zasahujúce do práv tejto fyzickej osoby (§ 11 Občianskeho zákonníka) sú vykonávane v medziach zákona; na tom sa nič nemení ani v prípade, ak by neskôr prípadne aj došlo k zastaveniu trestného stíhania voči tejto fyzickej osobe alebo k jej prepusteniu z väzby alebo aj k oslobodeniu spod obžaloby“.

56. Z hľadiska predmetu sporu (náhrada nemajetkovej ujmy titulom nezákonného rozhodnutia) boli bezpredmetné aj skutkové tvrdenia žalobcu o poškodení mobilného telefónu, ktorý mu bol orgánmi činnými v trestnom konaní odňatý a vrátený po dvoch – troch rokoch v nepoužiteľnom stave („napuchnutý“ s krytom von), keďže si žalobca v danom konaní takúto náhradu škody voči žalovanej neuplatňoval.

57. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Vzhľadom na skutočnosť, že základ nároku bol daný a výška nároku závisela od úvahy súdu, súd mal za to, že žalobca má v konaní plný úspech, avšak výšku priznaných trov konania je potrebné nahradiť len z prisúdenej sumy 600,00 eur, a to v lehote 15 dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie, ktorým bude rozhodnuté o výške trov konania žalobcu (III. výrok). Súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo) alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Napríklad pri sporoch o ochranu osobnosti býva pravidlom, že si žalobca svoju nemajetkovú ujmu ocení spravidla vyššie, ako na koľko mu ju odhadne súd podľa výsledkov vykonaného dokazovania. Nebolo by však celkom spravodlivé a v súlade so satisfakčnou funkciou nemajetkovej ujmy požadovať od žalobcu, aby svoju ujmu podceňoval

iba preto, aby potom nemusel hradiť trovy konania. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania v tomto prípade treba rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce (pozri k tomu napr. nález Ústavného súdu ČR, sp. zn. III. ÚS 170/99). Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté. Výška nemajetkovej ujmy je potom druhotná a nadväzujúca (komentár – Civilný sporový poriadok; Števček, Ficová, Baricová, Mesiarkinová, Bajánková, Tomašovič a kol., C. H. Beck, 2016, str. 926, 927; pozri aj rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 399/2019 zo dňa 15. 04. 2020). V súlade s ust. § 262 ods. 1 CSP súd rozhodol len o nároku žalobcu na náhradu trov konania. O výške tejto náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 2 CSP). Z tohto dôvodu určil súd ako začiatok lehoty na plnenie podľa § 232 ods. 2 CSP právoplatnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie o určení výšky náhrady trov konania žalobcu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Banská Bystrica.

Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v písm. a) až h), ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak subjekt zaviazaný na plnenie dobrovoľne nesplní to, čo mu vykonateľný rozsudok (exekučný titul) ukladá, možno na návrh toho, kto je oprávnený požadovať splnenie nároku z exekučného titulu, vykonať exekúciu podľa ustanovení zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) v znení neskorších zákonov.

V B. B. dňa 9. júna 2026

JUDr. Miroslava Hudecová
sudkyňa

Za správnosť vyhotovenia:
Lucia Balcová